

กระทู้ถามที่ ๕๖๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยรัฐไม่เก็บค่าใช้จ่าย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๓ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายนั้น เป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับการศึกษา โดยเฉพาะเยาวชนในชนบทจะได้มีโอกาสรับการศึกษาที่สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีและความเท่าเทียมกันให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันประชาชนในชนบทส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ไม่สามารถส่งบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นได้ ดังนั้น การเริ่มจัดการศึกษาจากระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย น่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดที่สามารถชี้วัดถึงความสำเร็จของการจัดการศึกษาได้ และส่งผลดีต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มากยิ่งขึ้นด้วย จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนที่จะเริ่มดำเนินการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพได้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายทั่วประเทศอย่างไร และเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๒. ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๓. การดำเนินการจัดการศึกษาจำนวนสิบสองปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐบาลจะดำเนินการในจังหวัดกาฬสินธุ์ได้เมื่อใด และอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๔. รัฐบาลมีนโยบายที่จะเริ่มขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายนั้น จะเริ่มในระดับประถมศึกษาหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๕. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายมีหรือไม่ เพียงใด และรัฐบาลจะมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๖. รัฐบาลมีมาตรการในการควบคุมคุณภาพของการศึกษาที่รัฐจัดให้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
อย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สุขุมพงศ์ ington

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดกาฬสินธุ์

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๖๑ ร.

ของ นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์
เรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยรัฐไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ข้าพเจ้า นายกระแส ชนะวงศ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยรัฐไม่เก็บค่าใช้จ่าย ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการจะเริ่มดำเนินการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีให้คนไทยทุกคนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งจะเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมการรองรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี และการเรียนฟรี ดังนี้

๑. จัดทำนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒

๒. ให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานครอบคลุมการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังคงให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กกลุ่มนี้ด้วย

๓. ค่าใช้จ่ายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ที่รัฐไม่เก็บจากผู้เรียน (ตามบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน หมายถึงค่าเล่าเรียนและอุปกรณ์การเรียน ซึ่งรัฐจัดสรรให้กับผู้เรียนทุกคน และเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมตามความจำเป็น ค่าใช้จ่ายพิเศษ หมายถึงค่าหนังสือ ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม ค่าพาหนะ ค่าเครื่องแบบ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งรัฐจะจัดสรรให้กับกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้ ให้คงสัดส่วนค่าใช้จ่ายพิเศษในสัดส่วนที่ไม่สูงกว่าที่รัฐจัดสรรให้ในปัจจุบัน

๔. จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงรอยเชื่อมต่อก่อนที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้คือในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๔๕

๕. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระยะที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๕)

๖. เตรียมการรองรับการเรียน ๑๒ ปี โดยศึกษาค่าใช้จ่ายรายหัวมาตรฐาน (อยู่ระหว่างดำเนินการจ้างผู้เชี่ยวชาญ) และร่วมกับสำนักงบประมาณเตรียมการตั้งงบประมาณปี ๒๕๕๖ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายพื้นฐานให้กับนักเรียนทุกคน และสนับสนุนค่าใช้จ่ายพิเศษในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษได้แก่ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้มีความสามารถพิเศษ

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ได้มีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑. กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๒๖,๗๒๕.๘ ล้านบาท เพื่อนำไปใช้ในการบริหารการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) สำหรับเด็กชั้นก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา จำนวน ๕,๑๕๖.๗ ล้านบาท และงบประมาณสำหรับการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน ๑๒,๖๘๕.๗ ล้านบาท

๒. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตั้งงบประมาณไว้ ๓๑๓,๔๔๗,๒๐๐ บาท เพื่อให้ นักเรียนมีโอกาสรับการศึกษาภาคบังคับต่อเนื่องจาก ๖ ปีแรกเพิ่มขึ้นอีก ๓ ปี เป็น ๙ ปี

๓. กรุงเทพมหานคร ตั้งงบประมาณไว้ ๓๕,๔๔๘,๒๐๐ บาท เพื่อให้ นักเรียนได้รับบริการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับมัธยมศึกษา โดยมีเป้าหมายจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา ๖๓ โรง

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๕๐ แล้ว รัฐได้เริ่มดำเนินการที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ทั่วทั้งประเทศรวมถึงจังหวัดกาฬสินธุ์ด้วย โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และจะต้องจัดทำให้เสร็จภายในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

คำตอบข้อ ๔ ขอเรียนว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ โดยรัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอยู่ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กกลุ่มนี้

คำตอบข้อ ๕ ขอเรียนว่า เนื่องจากประเทศประสบปัญหาภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ รัฐบาล จึงจัดสรรงบประมาณการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นได้ไม่มากนัก ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรให้นักเรียนทุกคน คือ ค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเหมาะสมตามความจำเป็น และค่าใช้จ่ายที่ทำให้เกิดความเสมอภาค คือ ค่าใช้จ่ายพิเศษ ซึ่งจะจัดสรรให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้มีความสามารถพิเศษ ดังนั้น เพื่อให้

เกิดคุณภาพทางการศึกษา บิดา มารดา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน สถาบันศาสนา และสถานประกอบการ จึงมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร และมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๘

คำตอบข้อ ๖ ขอเรียนว่า กลไกสำคัญในการควบคุมคุณภาพการศึกษาของรัฐ ได้แก่ การประเมิน ภายใน โดยสถานศึกษา และการประเมินผลภายนอก โดยมีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา และจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ส่วนการประเมินผลภายนอกนั้น สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินผลคุณภาพ การศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบ โดยสถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งนี้ ได้ให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน ฯ ดังกล่าวสามารถจัดทำ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดได้ หากผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษา ไม่ได้มาตรฐาน การเตรียมการในเรื่องการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานนี้ มีการดำเนินการโดยหน่วยงานต่างๆ แยกตามมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้ คือ

- มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ทุกระดับ
- หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน
- ให้มีสำนักรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา
- สถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพ ภายนอก
- หากผลการประเมินภายนอกของสถาบันการศึกษาไม่ได้ตามมาตรฐาน ให้สำนักรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด